

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, п'ятниці і неділі,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакція, адміністр. і експедиція
при улиці Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на поперед-
че застережене. — Рекламні неопе-
чатані вільні від оплати поштової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

разом з „Рускою Радою“:

на цілий рік	20 К.	— с.
„ пів року	10 „	— „
„ чверть року	5 „	— „
„ місяць	1 „	70 „

Поодинокое число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерат
платні в Чернівцях.

Також „інформатор“.

Маємо знова нову прояву „Лу-
півщини“ (про Лупівщину вже ме-
мо говорити як про систему), що
наглядно виказує правдолюбивість
і етичність тих панків, що в пого-
ни за навживою за т. зв. „общес-
твенним пирогом“ в живі очі важуть
ся без найменшої жемани зробити
з днини ніч і vice versa, а при тім
ще жаліють ся, що ось то проти
них веде ся „необояльну борбу“.

Послідні подвиги грошолупів так
підняли їх у власних очах, що рі-
пили розголосити свою славу ши-
рокому світові. Тільки те голо-
шене своєї слави радше виглядає
на невдаче виправдуване із зради
вільнодумного прапора... Ось в 187
ч. париского тижневника L'Еуро-
реєн-а помістив статтю про по-
слідні події на Буковині якимсь
добродій А. С. Огеску. Не прива-
зуючи до неї впрочім ніякої ваги,
познакомимо з нею наших читачів,
щоб побачили, як наші найсердеч-
ніші із під всяких прапорів обрі-
хують світ, пишучи що небудь
про Русинів, при чім прямо вика-
зують елементарне незнання справ,
про які пишуть, або — безсовісну
неправдолюбивість! Ось п. Огеску
пише, що „більшість (!) населення (зн.
буковинського) є волоскою, та що іст-
нує тут і сильна меншість, яка
складає ся з Малоросів або Руси-
нів, Німців і Поляків. Німці і По-
ляки живуть в малім числі, та Ру-
синів, які всі завандрували (!) —
є більше як 200.000 супроти 300
тисяч (!) Волохів.“

Під правительством барона Бур-
гінсона, Австрія (читай австрійське
правительство) утворила коаліцію
всіх національностей: Русинів, Нім-

ців, Поляків, Вірменів проти Воло-
хів (!). Та з приходом князя Го-
генлобго система змінилась. При
последних виборах Волохи і Руси-
ни поділились (еге!) межи собою. По-
за (!) партією німецько-національною
і кльобом вірмено-польським повстав
вільнодумний союз, що складав ся
з руских і волоских демократів.
Волоских і руских дідичів (!) пере-
могла ліберальна більшість і за-
хопила управу соймову.

Та порозуміння між рускими, а
волоскими лібералами довго не по-
тривало, бо Русини хотіли поста-
вити своїх сторонників по пуб-
личних урядах (кого і де? Ред.), а
не хотіли їх поділити з Волохами.
І так на основі угоди заключеної
між обома групами було рішено за-
іменувати президентом краєвого
банку вільнодумного Волоха, посла
Флорія Лупу. Аж тут Русини ви-
ступають проти сего іменования. Не-
порозуміння зайшло також в інших
точках і розуміє ся, що партії роз-
зійшли ся. 12-ого (!) мая зійшли
ся заступники волоскі дідичів, мі-
щан і мужиків в Чернівцях в чи-
слі 3.000 (?). По бесідах послів
др. Ончула, Фл. Лупу, барона Гор-
музакія, рицаря de Bejan-а, ріше-
но утворити національно-волоску
партію, з котрою злучили ся во-
лоскі ліберали і консерватисти.

Того самого дня заявили По-
ляки через голову свого кльобу
Волчинського (!), що вони
приступають до волоскої партії.
Першого червня збирають ся Нім-
ці (всі?) і рішають одноголосно
злучити ся з Румунами і зажадати
(тоді як его вже ним вибрала нова
більшість. Ред.) іменования посла
Лупу президентом краєвого банку.
На цілком другорядній основі

утворила ся недавно антируска
більшість. Вона складає ся з Во-
лохів, які мають більшість в соймі
і в краю (?), з Німців, котрі нако-
нець порозуміли небезпеку полі-
тичного панславизму (отже ми пан-
слависти? Страшно!) із Поляків (П.
Ореску, а Поляки не Славяни?
Ред.)

Хто прочитає сю коротеньку
інформацію добродія Огеску, яка
аж кипить від переконачень і кля-
сичних неправд, спитає ся мимо-
волі, чи він часом не був в Хінах,
чи там в Гоголю, в той час, як
скоїлась зміна в нашій соймі.

А коли ні, то як може такий
чоловік важити ся писати до євро-
пейської газети, інформуючи так не-
вірно і безсовісно світ про наші
справи. Передовсім здало би ся,
щоб сей добродій прочитав де-що
про історію Буковини бодай з під-
ручника проф. Кайндля. Чи Руси-
нів не було в нашій краю ще да-
леко перед приходом Волохів в 14. в.?
(В него всі Русини зайді!) А ве-
лика часть Волохів не є зайдами
семигородськими? Чи п. Огеску
справді не знає, що до 1340 р.
більше-менше до Бистриці сягала
власть галицько-волинського князів-
ства? Та кажім, що сей висказ є
лишень цвіткок волоского шові-
нізму.

Але дописуватель робить і инь-
ші грубіші „помилки“. В него в Бу-
ковині живе лишень 200.000 Руси-
нів, а Волохи знаходять ся в біль-
шости! Може би ви, добродію Огеску
взяли до рук який такий підруч-
ник австрійської статистики. Ви там
певно знайдете, що ви число Ру-
синів перекурили з 300.000 на
200.000. Говорять ся дальше й таке,
що Русини хотіли обсадити всі

місця своїми функціонерами. Кілько
в тім правди, знає кождий, що чи-
тав хоть побіжно справоздання із
нарад в буковинському соймі. Ми
порадімо дописувателеви, прочита-
ти промову посла Николая Василь-
ка, друковану в 69—72 ч. на-
шої часописи. Там він побачить
своїх братчиків в правдивій світлі.
Дуже цікаво, що збори волоскі
відбули ся, після дописувателя п.
Огеску, 12. мая, замість 28. мая,
та що Русини мають дідичів!
Годі не піднести ще й тої сьміхо-
винки, що п. Огеску уважає п.
Волчинського, котрий що
правда, будучи академіком удавав
з себе Поляка, президентом
польського кльобу. Наконць
і сам автор згаданої статі зазна-
чує, що антируска більшість утво-
рила ся на цілком друго-
рядній основі (читай на тер-
рені особистих інтересів). Їму здаєсь
також троха незрозумілим, як мож-
на демократови покинути свої іде-
али і звязати ся з боярами...

Справді сей д. Огеску із своїми
інформаціями незрівняний та при
своїй „відвазі“, із якою так без
жеадно вивертає правду до гори
дном, він ще й здоровецьки — на-
ївний. Не вже він думає, що Ру-
сини не зуміють показати світові
у властивій світлі подвигів наших
сусідів, помимо ложних теревень
ріжних панів Оресків?!

Народне віче

із 7. липня 1905.

По виборі президії, др. Филипович
уділив першому слово др. Стоцькому.
У довгій промові, що тривала з півтора
години, вияснив др. Стоцький присутнім
теперішнє політичне становище руского

НАШ АЛЬБОМ.

Франц Михайлів.

З чужих поетів.

И. Т. Тетмаєр. Галюцинація.

В місячний повні, у срібнім фосфорі,
десь на безмежній темних вод розточі
лодка поводи, поводи ся точить,
сама, саміська блукає по морі.

А на її дні, впавши мов на море
гола, у мряці місяця прозорій
лежить, замкнувши свої очі — зорі
жінщина... Лодка лине в бездорожжє...

Нараз з вод морських темної глубини
гидка, велика статє до неї лине:
водник великий, мокрий та поганий

до лодки стиха, звільна підпливає,
зір свій на неї випяює скляний,
а вона лежить мертва, чи дримає...
1905.

Т. Міцільські. Ананке.

На мене зорі видали суд:

— вічна є правда і вічний блуд.
— Ти, будівничий піднебних веж
— блукати будеш через безмеж,
— попід тобою зігнєсь земля,
— в пожежі змерзнєш, згинєш мов ймла.

А їм, сьміючись, сказав мій дух:
— вам дала доля окружний рух;

— я маю волю: сьвідчить се блуд,
— у моїм серцю сили живуть.
— Важке риданє йде від могил,
— та давить його шум моїх крил.
— Я, будівничий небесних міст
— сьміюсь з розпуки погаслих зьвізд!...
3. I. 1905.

Фридрих Ніцше. Серед ворогів.

Шибениця там і шнури,
тутка рудий кат стоїть,
навкруги народ понурий? —
я се знаю з юних літ!
Много раз я йшов тудою;
в твар вам кину судова ті:
„мене вішать? не зі мною!
„Я не могу вмерти, ні!

„Мерзкі! Заздрість вас толочить,
„ваші мрії маю я;
„з мого серця кров ся точить,
„але вмерете ви, не я!
„Много раз я йшов тудою
„вічний в бурі, світлі, маї:
„мене вішать? не зі мною,
„я не могу вмерти, ні!“
1904.

В. Пежиньоні. Ноктурн.

Місяця срібна мелодія струн
немов би філя розпливаєсь в тиши
і в такт містичних своїх звуків — рун
дрімучі цвіти на лузі колише...

Роса на цвітах сьвітить мов слюза,
а від них лине така радість дивна,
що душа мліє і немов імла
стає ся тиха, маленька, предивна...

І в такт музичних повних сьйва струн,
що ліє і воду і поля колише,
в такт розсипаних тихих звуків — рун
немов би філя розпливаєсь в тиши...
3. I. 1905.

А. Щепаньскі. Плавба.

По океанах чорних кави
пливу д' островам сушкою,
я, кльови, що нуджу сам собою,
держу сьмішної керму нави...

Вихор в вітрило бе кєрваве,
лин — мязий скрепіт грізний чути —
по океанах чорних кави
пливу, де можна всьо забути.

У віддалі видно розсвіт ржавий
і дивних сьпівів ритми линуть...
на верх скелестий, гострий нави
наду в утомі, млію, гину —
у океанах чорних кави...
4. II. 1905.

Др. Ю. Жулавскі. Біле море...

Біле море, біле море,
в морю згинув сьвіт —
ти при мені — ясна зоре,
білий моря цвіт,

цвіт заклятий і розцвятий,
недозримий цвіт мій білий...
Навкруг біде море...

Хмари линуть, хмари линуть
в мряці мов в слюзах, —
(і ти не моя дівчино)
де кінчать в'ни шлях?
Сонце сяє десь на сьвітлі —
не для мене пишнє цвіте!...
Навкруг хмари линуть!...
1904.

Ільза Франке. До...

Нема для мене місця в снах твоїх —
про щастя час ти мрієш безбережний
і про простір цвітистий та безмежний,
твоя душа грає на струнах втіх —
нема для мене місця в снах твоїх...

Чи знаєш ти, як серденько болить?...
Ох, як би враз полинати шляхами! —
Ні, ти ідеш з простертими руками
в чужу віддалі і — безмеж межи нами —
чи знаєш ти, як серденько болить?

Нема для мене місця в снах твоїх...
іди, щаслива будь в краю спокою,
мене лиши з тугою-самотою —
нема для мене місця в снах твоїх,
але любов моя піде з тобою...

Теляче 30. X. 1903.

народу на Буковині. Розпочав др. Стоцький свою промову з заяви вірності зібраного народу для монарха і пануючої династії. Руский нарід все був вірний австрійському престолови, тому і тепер заявляє свої почування для трону. Відтак перейшов до діяльності руских послів за останній рік. Рік минає — говорив др. Стоцький — від часу, як серізь по Буковині зачав ся оживлений виборчий рух. Тоді то заносило ся на важні реформи. Кандидати на послів, що являли ся перед народом, приобіцювали народови багато полекш, а то: щоби всі, що поносять тягарі кровю і грішми, мали право вибору до сойму, тоді обіцяли скасувати двірські обшари, покасувати рогатки, заснувати банк краєвий, щоби таким чином достарчити дешевий кредит, далі завести новий закон виборчий для громад.

21. липня 1904 були вибори і до сойму увійшли ті люди, яких собі нарід бажав. З рускими послами злучило ся 5 волоских демократичних послів, що обіцяли йти рука в руку з рускими послами там, де розходить ся о добро робучого народу. Як зійшов ся в осени сойм, так за чотири неділі поухвалювали послы усе, що приобіцяли. Богато з тих законів жде ще на санкцію, деякі вертали назад до виправки, бо, знана річ, за такий короткий час годі докладно все розміркувати, обговорити. І так не санкціонований ще закон виборчий до сойму і громадський виборчий закон.

Виборчий соймовий закон підносить — як вже нашим читачам відомо — число послів на 55 і то так, що ділчі мати муть 15 послів, міста і торговельна палата 14 послів, сільські громади 14 послів, курія загальна, де мають право голосувати усі без виімку, як лиш скінчили 24 роки 10. При першій констеляції ділчі мали 33% голосів, тепер при новій 28% і Русинам повинні дістати ся після нового закону 14 послів.

Закон громадський, який досі кривдив бідних, має після нового проекту узгляднювати і найбідніших. Три пайки, по 100 люда, а кожний вибирає з поміж себе рівну скількість радних, так, що тепер може бути менше-більше така сама скількість богатих і бідних.

Що до обшарів двірських, то і сею справою займав ся сойм у осени. Ухвалено знести обшари двірські з тим, що громадська каса має від ділчів діставати 60 проц. — 40 проц. має собі пан лишати на утримуване доріг та мостів на своїм полі. Але сей закон ще не санкціонований.

В тім часі, як ухвалювано у соймі ті закони наші послы, були у більшості соймовій. Тепер же ситуація зовсім змінилася. Ромувські демократи, які разом із представниками руского народу та кількома Німцями становили більшість соймову, злучили ся з ромувськими консерватистами і Русини лишили ся тепер у меншості. Причину до того розлому дали самі демократичні послы волоскі, що зажадали досмертної президентури д-ра Лупу у банку краєвим із платнею 20.000 корон. На се згодили ся пани, а рускі послы не могли на те пристати. Що більше Русини були за тим, щоби всі місяці у президії банку були безплатні (Славно!) і тому голосували проти досмертної президентури (Славно!) Русинів підперли жидівські послы і двох Німців і з ними творять послы рускі далі „Вільнодумний Союз“. Русини не мають нічого проти волоского народу; і жаль тільки, що волоский нарід вибрав собі таких заступників, що дбають не за нарід, а за свою кишеню (Гамба їм!) З такимиж людьми наші послы не могли далі йти, для таких людей у нас може бути тільки погорда (Гамба їм!) Так само наш нарід нічого не може мати проти Німців, але для двох тих послів, як Відман і Ляндвер, бо через таку політику даліше тільки розжарує ся обурене, яке і без того кипить серед автохтонного населення задля тої препотенції Німців, що виявила ся за останні роки.

Так само хоче руский нарід жити у згоді із ліберальними Німцями, які твердо постояли за справою народа, за справою мужицтва (Славно!).

Опісля у довгих виводах розклав бесідник про значіне краєвого банку для мужиків, розповів докладно про фузію краєвого банку із поземельним кредитовим заведенем, і подав проект Виділу краєвого що до заведеня рентових оселів. Опісля др. Стоцький завізав нарід, щоби держав ся, щоби був у єдності, бо інакше трудно буде числити на поліпшене своєї долі при теперішнім невідраднім становищі руского мужика. Що наші люди програють страйки, се лиш доказ, що нарід не тримає ся. Нема єдності, то й ділчі з робітником не числять ся, по prostu грають ся з ними. Як биж всі тримали ся, як один, то й пан числив сяб і люди певне добили сяб ліншої заплати.

На кінці др. Стоцький згадав ще про те, що рускі послы постарали ся о те, що буде в Заставній староство, що старають ся, аби завели асекурацію від худоби, аби у Вишніци була руска гімназія і окружний суд, що в Кіцмани є гімназія і отже з другим роком буде друга класа. Бесіду свою закінчив др. Стоцький енергічним зазивом, щоби руский нарід як і досі держав ся, бо інакше годі буде діждати ся ліншої будучности. (Славно! Довгі, безперервні оплески).

В слід за тим відчитав надучитель Радик з Дорошівців ось яку резолюцію:

Віче руского народа з дня 7. липня 1905 розпочинає свої наради вдячною згадкою на ласкаву опіку, якою тішить ся руский нарід на Буковині за пановання свого улюбленого цісаря Франц Йосифа І. і однодушно рішає через президію нинішних зборів упросити керівника правительства, занести перед Найвисший трон вирази непохитної вірности і підданства руского народа на Буковині для особи наймилостивішого Монарха і найвисшої династії.

По тім проф. Антін Клим поставив другу резолюцію:

а) Віче висказує членам руского клубу соймового, а то послам: Левицькому, Калитовському, Маликові, Пігулякові, Смалю-Стоцькому і Василькові і рускому клубови у Раді державній найщирішу подяку і найповніше довіре за оглядну, енергічну роботу задля політичного, культурного і економічного піднесення руского народа.

Віче похваляє, що рускі послы соймові лишили ся у „Вільнодумнім Союзі“, ізза того, що мирна спільна праця із иньшими народами і вірами, що замешкують наш край годить ся із характером руского народа і висказує надію, що спілка руских соймових послів із справжніми лібералами - Німцями: Лянгенганом і Скедлем тай жидівськими послами Штравхером, Тітінгером і Вайденфельдом довго тривати ме.

б) Пам'ятаючи на се, що волоский нарід, звязаний з руским задля спільної релігії вузлом приятних і сусідських відносин, віче висказує для него свою повну симпатію. — Але віче жалує, що волоский нарід заступають послы, які задля своїх особистих, по більшій часті матеріяльних інтересів покинули ґрунт задля спільної праці із иньшими вільнодумними послами і тепер ідуть рука в руку з партиями, яких зловішу та погубну для краю і всіх народів, що в ній мешкають, необмежену владу Русини і Румуни знищили в останній боротьбі виборчій, получивши ся із усіма вільнодумними елементами в краю.

Віче констатує, що колишні провідники вільнодумної волоскої партії др. Аврель Ончул і др. Лупу

завели надії руского народа, висказує жаль, що руский нарід наділив їх колись своїм довірем та за теперішнє їхнє поступоване висказує їм своє обурене.

в) Руский нарід вповні свідомий того, що ніколи не виступав ворожо проти німецького народа на Буковині, що більше, похваляє в цілій основі виводи свого посла Николая Василька що до того, щоби німецька мова була мовою внутрішнього урядованя і що до відносин Русинів до Німців; але рівночасно віче остерігає німецьке населене краю, щоби не дозволило звернути німецької політики в той бік, в який єї звернути хотять люди, як Відман і Ляндвер, бо через таку політику даліше тільки розжарує ся обурене, яке і без того кипить серед автохтонного населення задля тої препотенції Німців, що виявила ся за останні роки.

г) Віче підносить із горячим признанем поміч з боку жидівського населення, головн-ж его провідника посла д-ра Штравхера і заявляє одногласно, що руского народа не відтягнуть ніякі цькування від приятних відносин з Жидами, з якими Русини від віків живуть у згоді.

На внесенє д-ра Кліма ухвалено даліше отсю резолюцію:

Віче вітає із особливим вдолевенем основане краєвого банку і добачає у виделегованю посла др. Смалю-Стоцького до банкової президії, з огляду на те, що він є найвизначнішим мужем довіря руского народа на Буковині, запоруку, що рускі інтереси в банку як найліпше будуть заступлені і за се віче висказує руским послам одногласно подяку.

По сїм порішено одногласно резолюції поставлені п. Н. Стрийським:

А) Віче одобрєє однодушно усі ухвали і закони, які ухвалено в попередній сесії соймовій, головн-ж:

1. Соймовий і громадський закон виборчий і закон про знесенє двірських обшарів;

2. украєвленє повітових доріг і знесенє рогачок;

3. украєвленє проінації і оберненє доходів із тої фінансової операції на поправу платні учителям, громадським секретарям і лікарям;

4. зміну дисциплінарних приписів для народа.

Коли-б перед санкцією потрібно було поробити у тих законах деякі зміни, то Русини згодять ся лиш на такі зміни, що не противити ся муть принципальній основі тих законів.

Б) Віче жадає, щоби рускі послы перли на те, щоби увійшли в жите як найскорше:

а) закон про рентові оселі, який предложив Виділ краєвий,

б) зміна §. 41. закона шкільного,

в) основанє асекурації від худоби,

г) отворенє рускої середної школи у Вишніци,

д) щоби вже раз заведено руску мову, як внїшню урядову мову у рускій часті Буковини.

Нарід приняв всі резолюції серед бурливих оплесків. Відтак промовив про угїт Русинів у прав. церкві, пос. Пігуляк. Его промову подамо згодом. Поки що зазначимо, що після неї збори прийняли отсі резолюції в справі церковній поставлені д-ром Климом.

Нинішнє віче жадає:

1. поділу буковинської дієцезії на руску і волоску.

2. Нім наступить поділ дієцезії, віче жадає поділу консисторії на руску і волоску секцію.

3. Віче жадає, щоби в катедральній церкві заведено богослуженє на переміню раз по руски. а другий раз по волоски, а в торжественні дні і урочисті свята на пів по руски, а на пів по волоски.

4. Віче жадає, щоби основано для православних Русинів в Чернівцях окрему руску парохію.

5. Віче висказує теперішньому митрополитови за его відпорнє, Русинам нежичливе становище на полі церковнім, свій жаль, своє недоволенє і своє недовіре.

6. Ницішнє віче одобрєє всі дотеперішні змаганя послів Пігуляка, Василька і Левицького на полі церковнім, висказує їм повне своє довіре в тім напрямі і на будучє і взиває їх безпроволочно виготовити відповіднє пропамятнє письмо до цісаря і вложити его лично в руки Монарха.

Посол Николай Василько, якому — по его думці — лишило ся вже тепер мало що до сказаня після довгої промови пос. Стоцького і Пігуляка, згадав про діяльність буковинських руских послів до Ради державної і при тій нагоді вказав зібраним на важність хвилі, яку отсе переживає руский нарід. Др. Лупу, мусів ізза президентури в банку зложити свій мандат до Ради державної і о сей опорожнений мандат старає ся тепер др. Аврель Ончул, той самий Аврель Ончул, що зрадив у такий негідний спосіб руских послів. (Гамба!) Руский нарід не дасть своїх голосів на такого Ончула (Ні!) Руский клуб довго нараджував ся над тим, когоб протиставити Ончулови і прийшов до переконаня, що найліпшим кандидатом є рад. Малик, посол до сойму, із серетского повіту. Нехай руский нарід усі свої голоси віддасть на Малика, нехай не найдесть ся ні одна душа між ними, що вибирати муть, щоб дала свій голос на того, що зрадив мужицку справу задля привитної користи! А з чужих народів, що заселяють ті повіти, де прийде до вибору (Серет, Чернівці, Сторожинець і Садагута), усі вже тепер при виборі покажуть, чи вони приятелями руского народа, чи хотять бути его ворогами. (Славно, славно, оплески).

Посол Малик дякує за довіре народу, що проклямував его кандидатом на посла проти Авреля Ончула. Бесідникови може і не до серця, щоби кандидовав, але так урядив „Руский клуб“ і він мусить слухати, бо тільки у єдності сила. Тепер лиш треба йти згідно у ту боротьбу, треба, щоб нарід тримав ся; посол сам обіцяє, що робити ме тільки для добра руского народа, бо лінша доля того народа все лежала і лежить ему на серці. (Славно!)

По бесіді п. Князького, що завізав ще раз, що-б нарід тримав ся при виборах, голова зборів, радник др. Филипович, закрав збори і ціла шеститисячна товпа, як ми писали, рушила під правительство, а потім під резиденцію митрополита.

Політичний перегляд.

З австрійського парламенту.

На початку засіданя із дня 6. липня с. р. вніс пос. Фресль около 700 натягачів внесенє, які президент Фетер хоче поперед усього переглянути, чому противлять ся соціялісти і чеські радикали. Пос. Хонь домагає ся перерваня засіданя, одначе внесенє відкинено 153 голосами проти 30. Дершата зложив провід т. зв. „Комісії Дершати“. По полагожденю закона про трибунал адміністраційний, приступила палата до дневного порядку т. є. до справозданя комісії митової в справі торговельного трактату з Німеччиною. Реферував др. Бернрайтер. Та чеські радикали зняли, галає за свої наглі внесення. Галає тривав так довго, що Бернрайтер за той час скінчив цілий свій реферат. По нїм забирає голос в дискусії пос. Кульп. Версек і крики: „Конець, замкнути засіданє!“ тревали

дальше і доперва при кінці бесіди пос. Кульпа утишує ся, а чеські радикали в енергійно розважають події, які що йно скінчили ся. По промові мін. торгівлі і пос. Гарапіха про — палата прийняла трактат торговельний з Німеччиною, враз з поробленими додатками. Відтак прийнято без дискусії всі читання закон, який дає правительству власть полагодити провізорично відносини торговельні зі Швайцарією і Болгарією. На с'їм нараді перервано, а по полагодженню справи Штайна, який кинув був налама рем в сторону чеських радикалів, замкнуто засідане о годині 11½ вночі. На засіданні 7. липня, в п'ятницю, по до-слівним відчитанню інтерпеляцій присту-пила палата до дневного порядку т. е. до дискусії над кредитами на желізниці альпейські. Реферував пос. Сильвестер, а по нїм промовляв пос. Мастальке, пос. Штернберг і пос. Патай. По пос. Патаю през. мін. Гавч зложив заяву, що пра-вительство буде прямувати всіма спосо-бами до удержання півн. желізниць ім. ціс. Фердинанда, желізниць „Товариства желізниць державних“, півн. зах. желізн. австрійської і под. німецької і приступити безпримовочно до перетрагати в сій справі. В кінці додає, що правительство предложит палаті програму реформи адміністрації тих желізниць, які доси були „занадто бюрократично адміністро-вані!“ По заяві пос. Каатана, що его партия приймає з вдовolenем заяву пра-вительства, та по промові генерального бесідника contra пос. Еленбогена засідане перервано. На засіданні в суботу мін. торгівлі повідомив, що ухвала о узнанню комісії промислової неусталою одержала цісарську санкцію. По відчитанню вносень і інтерпеляцій приступлено до подрібної дискусії над кредитами на желізниці альпейські, по чім закон той ухвалено в другім і третім читанню. Відтак присту-плено до дискусії над обнятем в дер-жавний заряд желізниць північавської. Комісія бюджетова прийняла предложене правительственне в справі утворення но-вого волоского факультету правничого в Ровередо, а відкинула вносене пос. Маль-фатієго, щоб той факультет отворено в Триесті. В дискусії пос. Романчук мо-тивував жадане отворення руского виділу правничого у Львові. Відтак по полаго-дженню нагличих вносень пос. Гросса і по заяві бар. Гавча, президент замкнув о год. 6-й сесію, бажаючи послам веселих вакацій.

ЗАЯВА

супроти „Neue Fr. Lehrer-Zeitung“.

В ч. 23-ім „Neue Fr. Lehrer-Ztg.“ поміщене було справоздане із засідання „Екзек. Комітету“, в яким зреферовано дещо зовсім не вірно. На стороні 3. того самого числа стоїть написано, що п. Кісанович закинув руским заступни-кам безхарактерність.

З огляду на те, що рускі учителі ухвалили аж на чотирох своїх зборах резолюцію, що: „Над особою Кісановича, як також всіх его одномишленників і співробітників, а разом і над часописею „Neue Freie Lehrer Zeitung“ переходить руске учительство до дневного по-рядку“, я на самім початку зовсім не відчував потреби простувати дещо з ви-свідів „Neue Fr. L. Ztg.“ не лише з сєї причини, але ще й з той, що я не чув ся в нічій винним.

Та з різних сторін роблять мені докори, не мов би то я зраджував себе моїм мовчанем, що солідаризую ся з сею часописею, а головнo з сї русиноїдними змаганнями.

„Neue Fr. L. Ztg.“, а взаглядно п. Кісанович не вважав до сьогодні за по-трібне, хоч сего я домогав ся від редак-ції в листі із дня 4. липня 1905 своє невірне справоздане тай ті закиди, які він викинув на адресу Русинів в „Екз. Комітеті“ відкликати, тому позволю собі все те, що не згоджує ся з правдою, або що нарочно опущено редакцією в сій дорожній спростуванні.

На критичній засіданню „Екз. Комі-тету“, виголосив був п. Кісанович рефе-рат про політичне положення на Буко-вині, та той реферат і первісний ним предложені резолюції були того рода, що жаден свідомий Русин не сьмів був на них згодити ся і за ними голо-сувати.

Я старав ся в своїй довшій промові збити виводи п. Кісановича річевими аргументами і фактами і здає ся припер був п. Кісановича троха до стіни, бо він в своїй відповіді на мою бесіду зовсім не за-пускав ся в відповіді на мої виводи, але вхопив ся за денунціяцію не прямо проти мене, але взагалі проти руских учителів Русинів. Він сказав, що его запрошували рускі учителі на ріжні тайні „конвентиклі“, на яких він і явив ся, чув, як там завше гань-било ся „руську верховодячу кліку“, а особливо дра Стоцкого, якого лихослов-лено там ріжними огидними словами і т. д.

Отсим хотів п. Кісанович обчистити ся і ніби то сказати, що ціла вина спо-чиває на самих таки Русинах, які его вивомочили виступати в такий спосіб проти дра Стоцкого і називати учас-ників Пігулякового ювілея „gaffende, jollende Menge“.

Та проти таких слів п. Кісановича я зовсім не змовчав, як де хто думає. Я заявив, що мені зовсім не відомі якісь „geheime Konventikel“, а протівно, ска-зав, що рускі учителі мали лише зовсім легальні збори, на яких нараджували ся в справі кандидатури п. Барбіра; одначе на ті збори п. Кісановича не прошено і він на них не явив ся. Дальше заявив я, що мені не відомо, де би рускі учи-телі лихословили дра Стоцкого в ним наведений спосіб і вивомочили его, просили або жадали від него — висту-пати в такий спосіб проти дра Стоц-кого, а вже найначе в банковій справі. Дальше заявив я, що рішучо протестую проти такого денунціаторского поведе-ня п. Кісановича, а вираз „Charakterlosig-keit“, коли его п. Кісанович припроує й до мене, з погордою відкидаю. Що я се сказав, свідчу ся на всіх учасників засідання, але що сего мого протесту не взяла „N. Fr. L. Ztg.“ в своє справо-здане, то в тім сї вина.

Чому рускі учителі з „Екз. Ком.“, а особливо я, (бо за других не маю права відновити), не опустили засідане тоді, то про се скажу я пізніше, на вічу руских учителів, а тепер заявляю, що з причини, що п. Кісанович мене обидив і не відкликав, що „Neue Fr. L. Ztg.“ вже й по засіданню „Екз. Комітету“, не перестав мішати ся в рускі справи, хоч сего вимагали від п. Кісановича не лише рускі, але й ромуніські та німецькі учителі, виступаю з „Екзекутивного Ко-мітету“, про що рівночасно повідомляю голову п. Дубинського.

Дотично міжюкліку про тих 22.000, де „N. Fr. L. Ztg.“ сказала по спросто-ванню п. Дарія Пігуляка, що то я зробив, заявляю, що се не правда, а правдою е, що я сего зовсім не сказав.

Дякуючи за поміщене сих стрічок в „Буковині“, пишу ся з глибоким по-важанем

Іларій Карбулицкий.

Мамаївці, дня 8. липня 1905.

НОВИНКИ.

Чернівці, 11. липня 1905.

Нарада учительства в справі скликання віча руского учитель-ства на Буковині відбула ся в Чер-нівцях дня 7. липня 1905. р. Порішено справу скликання віча полишити відпору-чникам, яких виберуть учителі з кожного повіта, — іменно таке віче мало-б від-бути ся в вересні с. р. — Також ви-словлено бажане, щоби і волоске учи-тельство вибрало з поміж себе свій, ек-зекутивний комітет із відпоручників во-лоского учительства кожного повіта. В справах станових ішли би екзекутивні комітети учителів всіх націй спільно, а в справах політичних і національних одні другими не вказали би ся.

Промоції. В понеділок відбули ся на черновецькій університеті аж дві про-моції на докторів філософії. Перший промовував ся сьвяц. др. теології Кот-лярчук на дра філософії. Відтак від-була ся друга промоція панни Климен-тини Марії Ганкевичівної також на др. філософії. Ся друга промоція важніша для нас з двох причин: перше що про-мовува ся Русинка, а друге жінка — що у нас на жаль дуже рідко лучає ся, а черновецький університет у перше мав нагоду промовати жінку на дра,

хоть вже істнує повних 30 літ. В виду сего, крім звичайних промоційних фор-мальностей виголосив ректор о. Тарнав-ський окрему промову, в якій висловив радість, що ся відрадна для нього подія склала ся за его ректорства, та бажав, щоб примір др. Ганкевичівної мав бо-гато наслідувачок. На промоцію панни Ганкевичівної явило ся значне число старшої української інтелігенції і мо-лодши університетської, яка грімкими окли-ками: славно! витала нову др-ку зем-лячку, яка — можнадіятись — послужить своїм знамен рідному народові.

Воєнні кошти. „Гроший, гроший і ще раз гроший!“ вимагав Наполеон, щоб могти вести успішно війну, бо гроші се справдішній нерв війни, без якого вона прямо не мислима. І на віщо піде все рицарске завзяте всяких штабовців, як банкіри не схотять розв'язати своїх мішочків для покриття воєнної пожички даної держави. Але треба тямити, що на війну треба справді сумених сум. „Neue Militärische Blätter“ подає в с'їм напрямі дуже цікаві інформації. Після обрахунку статистичного бюра в Credit Lyonnais видали Росіяни досі від початку ворожих кроків 2 мільярди 200 мільонів франків, а Японці 1 мільярд 800 мільонів. — Двадцять вісім місяців кримської кампанії (1855—1856 р.) коштувала Росію 3½ мільярда. — Трийцятьпяти дневна борба із Австрією із 1876 р. коштувала Пруси 350 мільонів. — Війна із 1870—1871 р. повела за собою ½ мільярда розходів в Німеччині, а у Франції 2½ мільярда. — На російсько-турецьку війну видала Росія 3 мільярди, до чого треба почислити 200.000 як кошти перемир'я. Війна з Бу-рами коштувала Англію 5 мільярдів. — Восьмимісячна японсько хінська війна в рр. 1894—1895 коштувала 410 мільонів. Розуміє ся, що сї цифри відносять ся лише до самих витатків на війну, не вчисляючи в те зовсім коштів контри-буційних і т. д.

Обікража церкви. Вночі із 28. на 29. с. м. вломили ся незвісні злодії до гр. прав. церкви в Камеральнім Шипоті, а розбивши церковну скарбону, вкрали з неї 45 корон і 22 сот. і багато записів довжних людей, які повизичували гроші із церковної скарбини. За влом-никами, які так скупно обловились, веде жандармерія енергічні докождження.

Одеські розрухи — а желізни-чий рух. Черновецька ц. к. управа руху жел. державних оповіщує, що рух това-ровий з Одесою перервано на час не-обмежений.

Морд. Господар А. Бави з Гоген-брук виявив гроші з банку в Ірапу. На дорожні напаля его злодії, збили на смерть і неживого кинули до каналу, забравши від него 12.000 корон.

Нещасте на желізниці. З Зальц-бурга доносять, що на стації сьв. Лю-ренца стрінули ся два потяги при чім 7 осіб е ранених.

Самоубійство. Дня 28. м. м. над ранком найшов Юрій Куриш, халупник у Плесці свого батьба 54-літнього Федора повішеним. Урядові докождження виказали, що денат послідніми роками нездужав на умі, а через дві неділі перед само-убійством майже без вину запивав ся.

Оповідки і т. п.:

Українці абітурієнти учитель-ського семинара в Чернівцях ула-джують в суботу, дня 15. липня 1905. р. в великій салі Музичного Товариства в Чернівцях в Х. роковини смерті веда-ного учителя українського народа, Мих. Драгоманова, концерт при співучасті п-ни Пігуляківної, п. І. Юзєфовича і ор-хестри 41. п. п. із отсю програмою: 1. Франко-Людкевич: Вічний революціо-нер, мужеский хор у супроводі форте-п'яна; 2. Відчит т. П. Петрука; 3. Шев-ченко-Топольницький: Хустина, мішаний хор у супроводі орхестри 41. п. п. 4. Ослісло: Сон, скрипкове сольо п-ни Н. Пігуляківної у супроводі смичкового квартету; 5. Ф. Колесса: На любій роз-мові, народна пісня а сарелла мужеский хор; 6. Г. Філіповскі: Концерт es moll, фортеп'янове сольо пана І. Юзєфовича; 7. Щуровскі: Козацький танець із опери Б. Хмельницький, відиграє орхестра 41. п. п.; 8. Шевченко-Кишакевич: Та-расова ніч, мішаний хор у супроводі ор-хестри 41. п. п. Хором управляє К. То-моруґ. Ціни місць: Льожа 16 кор., крісло

в перших рядах 4 кор., в других рядах 3 кор., у третих рядах 2 кор. Вступ на сально 1 кор. Половина чистого зиску призначено на руску бурсу в Кіцмаїні. Початок о годині 8-й вечером. По кон-церті танці. Стрій візитовий. Хто би через помилку не дістав запрошення, зволить як найшвидше подати свою адресу. — Білети можна дістати на-перед в „Рускій Касі“, а вечером в день представлення при касі. — За комітет: П. Петрук, К. Томоруґ, Ю. Івончеську.

Із православної бурси товари-ства „Руский Народний Дім“. З кінцем шкільного року одержало з 55 питомців: 6 першу класу з відзначенем а то: Орелецький Іван з Лужан, Цінцер Михайло з Лукавця, Бойчук Василь з Товтрів, Тотоевскі Гнат з Шишківців, Корисинський Василь з Жадови і Влад Николай з Слободзі-Комарівців, 40 пер-шу класу, 8 поправку з одного пред-мету, а один другу класу.

Отворене сїчового коша в Тов-трах відбуде ся дня 16. липня 1905 о 2-й годині по полудні на подвір'ю гос-подаря Василя Слободяна в Товтрах з отсим дневним порядком: 1. Отворене. 2. Вибір кошового батька і кошової матки. 3. Пояснене статутів. 4. Вручене відзнак членам. 5. Передане хорунжому прапора товариства. 6. Привітні промови. 7. За-кінчене. Брати і сестри! прибувайте численно на наше велике свято. По-близькі і подальші „Січі“ просимо також до нас завітати. — Грийр Корольчук, Николай Комісарчук.

МАЛИЙ ФЕЙЛЕТОН.

Під різкою.

(Оповідане із салдатского життя.)

V.

(Дальше.)

Разом з баталіоном приведено на се місце і Грицька Блоху. Стояв за другим рядом на другій фаланзі восьмої роти. Его руки звисали безсилно по обох боках толуба, голова запала ся глибоко в пле-чі, а очі дивили ся жалко з під лоба; на пів згорблена спина і запалі груди довершували жалісну, статі бідного Грицька. Підчас об'їзду коменданта ста-рав ся і Грицько прибрати гожий вид і дивив ся „звірем“ на старшину, але се ему не конче вдавалось. Зачав був також відповідати на привіт коменданта, але з его горла вийшли лише перші два, три звуки, а відтак відказало воно своєї служби.

Колиж по приказу коменданта ба-таліон вставив ся в квадрат, опинив ся Грицько в его середині.

З кожної роти по чоловікові! — грімким голосом приказав баталіоновий комендант. — Чотири, вже передше на-значені салдати виступили на перед і приступили до Грицька. Грицько опустив голову ще низше на груди, дихав скоро і здригав ся нервово.

— Різкі готові? — закричав ко-мендант до когось.

Грицько кинув ся, оглянувшись і за-деревів в позі чоловіка, що очікує удару.

— Так е, Ваше Високблагородіє, — відповів хтось, вриваючи різко кожне слово.

— Виноси-ж їх, чого чекаєш? які боввани! — продовжав комендант то кричучи то комендуючи.

Якийсь салдат танцював зовсім не сал-датским кроком досить грубий оберемок різок.

— Як йдеш? цінкйше ногою... раз, два!... цінкйше. Як тримаєш бороду... тримай так!

Салдат старав ся порозуміти й ви-конати сей цілий засіб приказів, але нога відказувала послух; борода не стояла гарно і чим ближше доходив салдат до місця, де стояв Грицько, тим більше сер-див ся баталіоновий комендант.

Чотири салдати, що стояли коло Грицька також не заховували ся так, як се годить ся салдатському стану. Сал-дати кидали погляди на боки, гляділи скося на Грицька і часто губили під со-бою землю.

Оголошення Кас райфайзенських.

Перший загальний збір каси позичкової і щадничої для громади Іс-пас, стов. зареєстрованого з необмеж. порукою відбудуться в неділю 23. липня 1905 о годині 4. по полудні у 5 кл. школі, саля 4. Порядок нарад: 1) Маєсь установити: стан паїв, вкладок і позик яку найбільшу і яку найменшу суму дозволяє одному чоловікові зложити до щадниці каси, речинці виповідження для вкладок щадничих і речинці платно-сти відсотків від вкладок щадничих, яку найбільшу позичку можна одному члену дати, стопу прецентову для вкладок щадничих і для позичок (§§. 52 в-е, 59, 63, 65). 2) Має ся ухвалити, що робити з лишиними в касі грішми і як роздобути потрібних для каси грошей. 3) Ухвала в справі заповоги краєвої. 4) Вибір касиєра і назначене платні для него (§§. 29, 51. 52 ж). 5) Ухвала, кільки має бути членів в раді надзорчій і вибір ради надзорчої (§§. 32, 40. 51). *Актін Сикюк, начальник.*

Звичайні загальні збори каси позичкової і щадничої для громади Каменка, відбудуться дня 20 липня 1905 о годині 2. по полудні, з отсєм дневним порядком: 1) Вибір двох членів старшини. 2) Вильосоване і вибір трох членів ради надзорчої. *Василь Федюк, начальник.*

Звичайні загальні збори каси позичкової і щадничої для громади Звиняче відбудуться дня 20. липня 1905 о 2-гій год. по полудні з таким дневним порядком: 1) Вибір старшини і ради надзорчої. *Тодор Лисюк, начальник каси.*

Найлучше і вже випробоване средство на ревматизм есть NERVOL

антика др. Ю. Францога в Тернополи.

Се е знамените усмиряюще средство до натирания против всяких ревматических болей, простуджения, ломания костей, плечий, тисца и нервовых недугов. Прошу уважати на надпись „Nervol“ и не принимати никаких „Нервотонів“.

Ціна флакона 80 сот. 10 флаконів (фляшочок) 8 кор. з оплатою і опакованем.

Г. ФАЙЛЕС

усувач нагнітон

Черківці,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

Композиції Ярославенка

на фортеп'яні

64 (2—6) „Любощі“ вальці по К. 1:50

Г. Народний Марш, К. 1:—

продаються в книгарні Г. Пардіного в ЧЕРНІВЦЯХ в Галичині по всіх книгарнях.

Головний склад „Українська накладня“ у Львові ул. Броневська ч. 8. Чекkonto 869-909.

Мужеске, дамске і діточе Етаблісема ТАЙТЛЕР і ШТЕРНБЕРГ

Чернівці, Ринок 5. (готель „під чорним Орлом“

23 (18—24)

порукаю на весну і літо

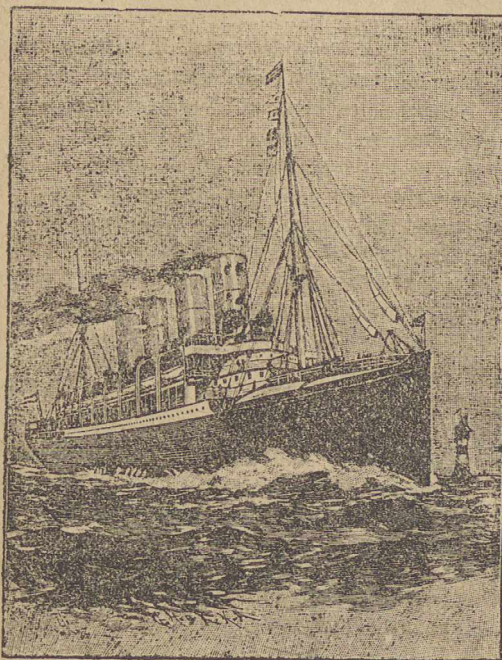
Новости дамскої конфекції і мужескої Гардероби

найновішого рода

Специальности в уборах діточих.

Все після найновішого крою і наймоднійшої англійської і французької моди.

Дешеві сталі ціни — явні на кожній штучці.

До Америки і Канади

перевозить найдешевше і вигідно

Лінія Кунарда

заступництво для Галичини

Йосиф Айле

у Львові, ул. Браєрівська 6.

63 (3—20)

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улица Головна-Енценберга ч. 3.

Порукаю найбільший вибір літніх артикулів після нановішої моди.

Парасолі від сонця, чисті шовкові з наймоднійшими ручками. Чорні En tout cas (гаранція через один рік, у всіх модних краках. Цигарниці і прочі подібні артикули після по-свідної моди. Парасолки дитинячі, парасолі від дощу, для панів, пань і дітей, різного рода

Товари обувні з американської фабрики Hathaway Soule & Harrington в Бостоні. Самостійна продаж обуви з Boxealt і Chevreaux, черевки системо д-ра Ламана і сандалики Кнайпа, півчеревки домові і різні найліпшої якості для панів і дам як також черевки до вирав гімнастичних.

Артикули шпортові. Виобивачі до гри Lawn-Tennis, балони, боліці, шапки, і т. п. до того прибори.

Рукавички Glacé, Chair, шовкові, півшовкові, а жонг великого рода. Паньчохи, дамські сїтки, паньчохи для дітей найліпший виріб сїткової каштанчик, зарукавочки у всіх модних краках

Капелюхи найліпші Panama, Abanilla фльорентинські, з рижової солодки, найліпших заграничних фабрика-тів для панів, пань і дітей.

Дамські шпортові шапочки англійські в різних краках, найліпших фабрикатів

Капелюхи фільцові легкі літні після моди, в різнородних краках

Шапочки для панів дітей з різного штофу і різної сорти звичайні і до подорожи.

Біле з правдивого англійського зефіру, в десень білі пікові, гладк, фальшовані під гарантією. Ковнярики і маншети, білі і в краках.

Краватки тукрасві і англійські, кожного місяця нові.

Артикули до подорожи. Найліпший вибір валізок, куфрів, пуделок, ташок, клунків і ремінців до пакованя, касет, цигарових мішочків, нецезарків, пледів, мішків на біле дамських мошонок на дорожності і т. д.

Склад гоудиярської фабрики обуви А. Л. Поррер.

Передплачуйте і розповсюджуйте

„Буковину“

Річна передпл. враз із „Рускою Радою“ 20 Кор.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

Улиця Ратушева ч. 6
Готель „Централь“Улиця Ратушева ч. 6
Готель „Централь“

51 (7—?)

Перед тим

МАРКУС ФУРЕР

Кожного сезону **Новости конфекції** для пань панночок і панів. **НОВОСТИ:** в жакетах ковнірах і плащах звайліпших штофів віденських і бердінських.

Магазин одягів дамських і мужеских **Чернівці**

ул. Ратушева 6. Готель „Централь“ (в льокало Якова Гольда)

ВСІЛЯКІ ЗАМОВЛЕННЯ

виготовляють ся сейчас.

Одяги для панів хлопців і дітей. **Загортки, ультра і шляфрони.** Футра звичайні і до подорожи і веліакі в сю галузь входять артикули з перворядних фабрик.

КРАСНЕ, ДОБРЕ і ДЕШЕВЕ.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні товариства „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.

Я, Анжа Чіляк

58 (30—52)

завдячую власному ви- паховоду помеди, через котрої уживане аріст мого волося дійшов до 185 см. довоти. Се е одинокое средство о проти випаданя волося, скніплє і приспіває его аріст віддає великі прислуги панам, котрим йде о красні вуси і бороду, запобігає передчасному лисеню і сивіню, взагалі чудотворна ся помада вертає волосям так на голові як на бороді натуральну полискуючу бавру. Ділає она однаково так у молодих як і стариків. Я уживала єї 14 місяців.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2, 3 і 5.

Щоденна розсилка в цілий світ за попереднім надісланем гроший, або за посліплатою. Найліпше замавляти просто з фабрики:

Анна Чіляк

Відень I., Graben 14.

Головний склад в Чернівцях: Шмід і Фонтін.

Заряд друкарні „Рускої Ради“ звертає увагу інтєресованих, що некі друкарські виснає лиш за попереднім надісланем на- лежитости або за посліплатою.

отребую хлопця до практици торговельної в віці 14 літ най- менше з візкою 1—2 і більше тілн, або остаточно з 4 кіл. шпо- ли народної

Умови у ГІЛАГА ПЛАСЮКА Хупа в Чернівцях

улиця Панька число 35.

За редакцію відповідає: Іван Захарко.